

Nr 351.

Av herr Larsson i Luttra m. fl., om *ändrade grunder för statens bidrag till anordnande av allmänna samlingslokaler.*

1942 års riksdag beslutade att bidrag och lån av statsmedel skulle utgå till kommun, förening, bolag eller stiftelse för uppförande av allmänna samlingslokaler. För föreningsverksamheten innebär beslutet ett synnerligen välkommet stöd i dess strävanden, icke minst därigenom att man därmed även avsåg att åstadkomma samlingslokaler av bättre kvalitet än som i allmänhet förefinnas. Den utredning som föregick riksdagsbeslutet fastslog således "att det bör vara angeläget att tillse, att de med det allmännas stöd åstadkomna samlingslokalerna fylla alla rimliga anspråk i fråga om yttre utseende och ändamålsenlig inredning". De myndigheter, som under de år verksamheten varit i gång haft att handlägga ärendena angående statligt stöd för åstadkommande av samlingslokaler, ha också strävat efter att åstadkomma lokaler, som fylla de nämnda anspråken. Dels därigenom, men framför allt på grund av de höga byggnadskostnader som varit rådande, ha kostnaderna för uppförande av dessa samlingslokaler blivit mycket höga. Detta har medfört att man i många fall sedan man fått veta kostnaden för en lokal som skulle fylla anspråken för erhållande av statligt bidrag eller lån uppgivit planerna. Det ges även exempel på att man gått i författning om uppförande av en lokal av enkel och billig beskaffenhet för egna medel för att därmed åstadkomma en, visserligen ingalunda ändamålsenlig, men dock lösning av samlingslokalfrågan på orten.

Svårigheterna framträda särskilt på landsbygden. På grund av landskommunernas låga skatteunderlag är det även svårt såväl att få kommunala bidrag som att genom inkomster av samlingslokalerna åstadkomma medel till förräntning och amortering av byggnadskostnaderna samt till andra årliga omkostnader. Om man genom det statliga stödet skall kunna tillgodose det mycket stora behovet av samlingslokaler även på dessa orter synes det därför vara nödvändigt att statens bidrag och lån utgå efter andra grunder än de nuvarande.

Det synes vara lämpligare att storleken av det statliga stödet göres beroende av skatteunderlaget i likhet med vad som nu är fallet beträffande statsbidragen till folkskolebyggnader. Oavsett om samlingslokalen är avsedd att uppföras av kommunen eller av en förening torde nämligen skatteunderlaget vara ett riktigt uttryck för de ekonomiska förutsättningarna i orten. Ett system med bibehållande av de nuvarande

bidragsformerna kombinerade med ytterligare efter skatteunderlaget graderade bidrag på orter med relativt lågt skatteunderlag torde även kunna göras till föremål för övervägande.

Tillkomsten av de s. k. storkommunerna synes även aktualisera frågan om samlingslokalernas differentiering beträffande storlek, byggnadssätt och bidragsformer allteftersom de skola fylla behov som äro gemensamma för storkommunernas samtliga invånare eller behov som endast kunna lösas gemensamt för mindre delar av storkommunen.

Med hänvisning till vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning i de frågor som i motionen berörts.

Stockholm den 24 januari 1948.

Gunnar Larsson
i Luttra.

Harald Johansson
i Skoglösa.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.
